

החברותא

בס"ד ערש"ק פרי' לך-לך י"א חשון תשס"ז

החברותא בטאען פנימי לחברים גליון מס 290

פנינים יקרים

ויאמר ה' אל אברם לך וגו' (י"ב, א) מארצך רמו למדרגה ראשונה שהיא התאוות הארצית הגשמית, ממולדתך רמו למדרגה ב' שהם המדות הגרועות הנולדים עם האדם, ומכית אביך רמו למדרגה ג' דהנה עיקר התפארות השפלות באים לאדם ע"י שהוא מתנאה ומתפאר באכותיו שהוא בן גדולים, וצריך לצאת מהמדה הגרועה הזאת לתפארת אחרת הטוב בעיני ה' ואדם.

וילך אברם כאשר דיבר אליו ה' וילך אתו לום (י"ב, ד) ר"ל החלק הרע שבאדם המעורב בטוב ורע מעת חטא אדה"ר מתחיל להתגבר עליו להדחתו מדרכו הטוב, והתקנה להכריע חלק הרע הוא שיהיה האדם שפל מאוד בעיני עצמו כלא נחשב וכו'.

וילך אברם כאשר דבר אליו ה' וילך אתו לום (י"ב, ד) בעת שאדם מסכים בלבו לעשות איזה עובדא ומצוה כאשר דבר אליו ה', מיד וילך אתו לום זה היצה"ר המתחבר אליו תיכף ומכשילו בפניות ורהורים לא טובים.

ויחשבה לו צדקה (ס"א, ו) אפשר לפרש כי אברהם אבינו היה בבחינה זו ועניו בפני עצמו עד שאמר ואנכי עפר ואפר (י"ח, כ"ז) וחשב בלבו שאינו ראוי לשום גמול רק אם יעשה הקב"ה בתורת צדקה.

והאמין בה' ויחשבה לו צדקה (ס"א, ו) השי"ת רוצה שיהיה הצדיק כל כך דבוק אליו, שיבין גדולת הבורא שלא יפלא ממנו דבר לעולם חוץ למעלה מן הטבע וכשהצדיק דבוק בהשי"ת למעלה מן הטבע או הוא למעלה מן הטבע, לזאת אברהם היה מתפלל למעלה מן הטבע ומאמין בהשי"ת כ"ה והקב"ה החשיב לו כל זה לצדקה מפני שהיה למעלה מן הטבע.

והאמין בה' ויחשבה לו צדקה (ס"א, ו) פירוש שאברהם אבינו האמין בשלמות האמונה כי היה ראש המאמינים, ויחשב לו לצדקה שהחשיב לה' שעשה עמו צדקה וחסד כמה שזיכהו להשריש האמונה אצלו.

(אמרות משה להרה"ק מקוברין)

וה' אמר המכסה אני מאברהם אשר אני עושה (י"ח, י"ז) הכלל גדול בתורה הקב"ה גזור והצדיק מבטל, אם אחד רוצה לבטל דברי מלכות או בודאי אם רוצה להסתכל בגדולת המלכות ולשום לב על גדולת המלכות לא ימלאנו לבו לעשות כן. אך הוא זוכר רחמנותו וחסדו של המלך שהוא מלא חסד וזאת מבטל הגזירה ופשוט. (וזה הפירוש המכסה אני מאברהם אשר אני עושה - וצריך אני לגלות לו שזה חסד)... הצדיק מתפלל לפניו כי זאת עמרת השי"ת והשי"ת משמח בזה שמבטל גזירותיו - כי חפץ חסד הוא (מיכה ו).

ואנכי עפר ואפר (י"ח, כ"ז) אברהם אבינו ע"ה בקטנותו הכיר את בוראו, השיג מה מגדולתו יתברך, ובכח זה בא לענוה ושפלות הרוח שנאמר ואנכי עפר ואפר.

צחוק עשה לי אלקים כל השומע יצחק לי (כ"א, ו) אלקים זהו מידת הדין ואם השמחה באה ממדת הדין אז כל השומע יצחק לי.

וישמע אלקים אל קול הנער - כי שמע אלקים אל קול הנער באשר הוא שם (כ"א, י"ז) ה' שמע את קול הנער ישמעאל ולא של אמו הגר דהנה כבר הבטיח הקב"ה לאאע"ה - ולישמעאל שמעתיד ורהביתי אותו במאד מאד, וגם כשגרש את ישמעאל אמר הקב"ה לגוי גדול אשימנו (שם, י"ג) א"כ לא היה חשש שישמעאל ימות בצמא, והגר כשנתרחקה מהילד כי אמרה אל אראה במות הילד לא היתה אמונתה חזקה בה', ורק ישמעאל גופא האמין בזה דלא כתיב בקרא שישמעאל בכה רק בהגר לכן כתוב וישמע אל קול הנער כלומר אל תפלת ישמעאל שהתפלל על אמו שגם היא תשאר בחיים.

ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הגני בני (כ"ב, ו) רצ"ל שתלה כל קיום המצוה באביו, ויאמר שאין אני עושה כלום רק אבי, וע"ז השיב לו אברהם ויאמר הגני בני רצ"ל שאברהם אמר אליו מי יתני ואהיה אני על מדרגתך - בני כי אתה הוא העיקר בקיום המצוה.

(אוהב ישראל)

שיחת הרא"ש ז"ע"א לל"ה ת"ה תשל"א - האשכנזי, נאסר ע"י הרב"א.

מאין של חשך לאין של קדושה (המשך)

תהלה יצאה נשמתו באחד, עיי"כ הביא ר"ע דוגמא אישית איך ניתן להגיע למציאות שלב י-ה ב-ה לא בדרך ציור ולא בדרך משל אלא במסירות נפש ממש.

בחינת ר"ע יצאה נשמתו כאחד היה כדי שאנחנו נקלוט (דער הערין) דרך החושך של הגלות וא"כ למה אנחנו ממשיכים עדיין להיות בגלות כ"כ הרבה שנים? אלא שהרבש"ע רוצה שנגיע אתו כמו שאנו מגיעים בטבע ר"ל בשעה שאחד רוצה לעשות ממה שעולה על רוחו וכדי להתגבר על המונעים ממנו הוא מוציא את כל הכוחות עד שיכול להגיע למציאות להיות מוכן להרוג בני אדם ממש בגלל השטויות שקבע לעצמו שעליו להשיג. זהו דוגמא של החשכות של הטבע שה' רוצה להראות לנו שאם אנו רוצים להשיג אור שבעת ימי בראשית צריכים ללמוד מהטבע שהולך בכזה רציחות כדי להשיג את השטויות - את הרציחות. וזהו האין - התוהו ובהו האמיתי שהרבש"ע ברא. ואם רוצים להשיג את אור שבעת ימי בראשית - אמונה פשוטה צריך להשיג קודם את האכזריות של הטבע.

כשישיג האדם את האכזריות יבין יותר שהוא חי בגלות של עם ישראל. וכשיש להשתמש באותם הכוחות להעבירם לקדושה וזה לא יכול להיות רק אם נגיע למציאות האין של הטבע, ואז להגיע לזה ביטול שהקליפה תתבטל לגמרי, על זה אמר דוד המלך ע"ה (תהלים נ"א) וחטאתי נגדי תמיד. דהיינו שהגוף נעשה בחינת בהמה, ולא כמו בהמה שאין לו בחירה אלא להכיר בבחמיות שלו מתוך ההכרה ובחירה, לקיים וחמוד אבוס בעליו. כלומר לחיות עם מציאותו ועם המכשולים. והם יודעים שה' עוזר להם מבשרי אחזה אלוך, והמכשולים מניחים רחמים גדולים. לכן לא נגאלנו עד עתה. היות שכל נשימה ונשימה יש לה תיקון מיוחד שלא היה עד עתה ומכיון שצדיק האמת אינו יכול למשוך הנשמה רק אם תתקן את הפגם של עצת המרגלים וחטא העגל, ולכן צריכים כל אחד לתקן נפשו להפוך את התוהו ובהו לרחמים.

משיח יבא בהסח הדעת יסוד האין של הקדושה ולכן

תמצית מהחלק הראשון של השיחה: בת"ב הגענו למצב הכי חשך, החשך היה חסדים לאור הגדול של שבעת ימי בראשית כמ"ש וחשך על פני תהם ואח"כ ויאמר אלקים יהי אור. באיזה אופן יבא האור? לא ידוע! תשובה ברוב יועץ לחפש את הסיבות למה לא נגאלים, צריך לחשוב האם מרגיש מתוך הכאב הפרטי את צער גלות השכינה? למה לא מתעוררת הצורך לחשוב על אורך הגלות וכי יש לרבש"ע הנאה מזה שאנו כ"כ הרבה זמן בגלות.

הסיבה לאורך הגלות מפני שנכנסנו למצות אנשים מלומדה וגרמנו שצער גלות השכינה מתקבלת כצער של עצמנו וזה מונע מאתנו להכיר שאנו בגלות, לכן עלינו לבקש מה' שיגאל אותנו מתוך מציאותנו להיות כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי. האמת שהכאב שה' מביא אינו כאב אמיתי ולכך אם היום במציאות של כגמול עלי אמו אין לו כל כאב.

החשך נמשך מחטא המרגלים ולעומת זאת קיימת האור הגדול של האם השכינה, יסוד הרחמים אלא להגיע לרחמים צריכים לצרף י-ה ב-ה. והנה מאחר והאדם נולד בחשך ובכח היסוד של האדם יכול להרגיש (דער הערין) את האורות. אמנם הקליפה מצליחה לקחת את בני האדם שבי על זה אמר דוד המלך ע"ה לך - כשרוצים להגיע אליך, דומיה - ע"י הדמיון שמכיר את היסוד האין שלו או תהלה ניתן להרגיש באורות. ככל שהוא בחשכות כך יהיה באור הגדול.

ר"ע אמר על ריב"ז משיב חכמים אחר כי בשעה שנשלח על האדם יסורים לא למד שהיסורים באים כדי להגאל וכשמגיעים ליסוד האין הקליפה נעלמת. לעומת זאת ר"ע הרגיש בחרבן טרם נחרב כי ראה את הנעלם מבכית המרגלים ועד לחרבן בית השני ובעבודתו העצמי ביטל את החשך מזה שהיה נאחו והגיע לאור שבעת ימי בראשית,

עיי"כ תמצית חלק הראשון.

ר"ע היה צריך לעבור כאבים כדי שאנחנו נוכל להאחז בכל הדורות מבלי שתהיה לחשך שליטה עלינו, ובה שילב ר"ע יסוד האין שהוא יסוד החושך עם יסוד האין של הקדושה והגיע למדרגה לך דומיה

כשבא כאב העצה הטובה ביותר הוא שנתאחד ונדע שהכאב בא מהרבש"ע לנסיון כדי שנתחבר אליו. לעזרנו האדם נופל, אמנם הקב"ה ברגע שלפני הנפילה כבר מחכה לו שיתקרב אליו ויחזור בתשובה. עד יום מותו מחכה לו בתשובה וברגע זה מחכה לו הקב"ה הער זאל דער הערן חטאתי לה' שאם הוא נופל יכיר מציאותו שנפלתו ובוזה שייכר את מציאותו יהיה לו אחיזה בו יתב"ש מתוך מציאותו השפל. וכשאנו נתאחד וברגע זה נבקש מהרבש"ע אל תביאני לידי נסיון נגיע לאחיזה בו יתב"ש מבלי לעבור כל כשלון.

צריכים לדעת שתמיד נעבור נסיונות כדי שלא נשכח מה', עוד צריך לדעת שהיסורים הם רק כדי לקרב האדם אל השי"ת ואם נזכה להגיע לבחינה זו נגיע לשלמות של הצדיקים האמיתיים. ואם נרצה להתחזק בשעת הנסיון נעשה הכל שלא נשכח שאנחנו עפר ואפר ושלכן שולחים את הנסיון שלא נאבד את הסיבה או נזכה להגיע לשלמות האין, אין של הקדושה המתגלה ע"י האחדות וע"י הביטול, ואז יהיה מודה על האמת וחי עם מציאות הבורא משרי אחזה אלוהים או נזכה לבנין ביהמ"ק ונזכה לשלמות יכירו וידעו כל יושבי תבל שה' אחד מקבץ נדחנו מארבע כנפות הארץ ונזכה להתאחד ולא להתעייף, רק מהנסיונות נלמד לעבוד את ה' ואז נגיע ליסוד האין ויפסק הט"ב ויהיה קרא עלי מועד אמן ואמן.

ברא אותנו הקב"ה שנחיה כל הזמן בבחינת בהמות הייתי עמך שלא נאבד רגע את יסוד האין ולחיות עם הקדושה בבחינת בהמות הייתי עמך.

ואם נגיע לזכה יסוד נזכה שהחושך מחורבן הבית יהיה אור שבעת הימים מבנה בית המקדש של אש כי באש נחרב זה לעומת זה. בפועל לא יהיה לכל נפש בישראל חלק בבנין בית שלישי רק הרבש"ע בכבודו ובעצמו יבנהו באש כי הוא רוצה להראות שהוא שרף את בית המקדש בגללנו שגרמנו לזכה חשכות של תהו ובוהו ואבדנו את האש דקדושה שזה אש של ביהמ"ק. לעזרנו אנו רואים את הבושות הגדולות שאנו חיים בחורבן הגדול של השואה שבשר אדם נעשה נבלה לעוף השמים וכל מיני מיתות משונות וכל מיני חורבנות עשו הגרמנים ימ"ש ביהודים. זהו עוד חורבן ביהמ"ק ועדיין לא נושענו.

כל אחד מוכרח להגיע למצב הזה של פחד בכל נשימה כפחד הצדיקים מלאבד את הסכנה וכן צריכים אנו להגיע שבשעת הכאב שאף אחד לא ישלה את עצמו שיוכל להתגבר. דוד המלך אבד לרגע את יסוד האין היסח הדעת ונכשל לכן אפילו אם יעסוק במעשה מרכבה ממש ויהיה בחינת מלאך צריך לדעת שהוא בחינת אנוש והקב"ה רוצה תהלה מקרוצי גושי חומר. וכשדוד המלך אבד לרגע את כל זה נפל כי הקב"ה רוצה שנעבוד את השי"ת בבחינת וחטאתי נגדי תמיד כל אחד כפי מדרגתו.

ממרות קצרות ועוצדות (משנת חש"ל"א-ל"ב) נמסר ע"י הרי"פ.

חברים מהוה חסרון באחדות ונותן כח לקליפות ולדמיון לשלוט על המקום. עוד אמר כאשר יוצא לשדה ושומע קולות של אינשי דלא מעליא מתמלא נפשו בהתעוררות גדולה לצעוק אל ה' כי באמצעותם קל יותר להכיר במציאות העצמי ולהבין עד כמה אני רחוק מדבקות בורא. דאם הייתי יותר קשיר לרבש"ע אנשים אלו היו מתעופפים מהמקום. או שהיו מתקרבים לקדושה.

חברים התייעצו עם הרא"ש זיע"א אודות מקום יציאתם להתבודדות בשדה, אשר מידי פעם הם נתקלים באינשי דלא מעליא ולא יודעים איך לנהוג (אולי לא ללכת בכלל למקומות אלו). התשובה של הרא"ש היתה: אדרבה יש להמשיך לצאת עד שתשרה על המקום רוח דקדושה בכח ההתבודדות עד שאנשים האלו יאבדו את הטעם הטוב שהם מחפשים במקומות אלו.

הרא"ש דייק בתשובתו שאין כל סיבה לעזוב את המקום אדרבה נכיר מציאותנו השפל נכניס את עצמנו ביתר שאת לאהבת ה' שהיא אהבה אמיתית כך שכל אהבה אחרת שאינו אלא פרי דמיון. תדחה

בהמשך דבריו סיפר הרא"ש על עצמו כשהוא יוצא לשדה ושומע קולות של חברים היוצאים להתבודדות מתמלא אצלו תחושה של "אחדות" וכשאני שומע קול של חברים מתמלא נפשו בכאב, לגביו העדר

המשך מעמ' קודם

הלא כאשר נתמיד לצאת לשדה ונרבה בדברי רצוי לא יהי לכלב כל השפעה כפי שידוע שזעקת הכלב מסמל מצבים לא נחמדים וא"כ מה יועיל מזה שנברח ונפחד מלהתמודד. לכן אדרבה להתחזק ולהשאיר בשדה ולהעביר את הפחד לפחד ה' עד שהכלבים ירגישו דחיה מלהתקרב למקום (ענין ברכות ג' ובבב' ס).

מהמקום או שתהפך לאהבה אמיתית שהיא אהבת ה'.

הרא"ש זיע"א המשיך בדבריו ואמר כאשר יוצאים לשדה ונתקלים בגערת הכלבים ובעלי חיים שונים יש מיד להעביר את הפחד לפחד ה' ולהיות בבקורת עצמי אידך יתכן שעדיין הכלבים מסתובבים במקום

שמנצלים את התלותיות בו בכון השלילי. הרא"ש הביא דוגמה מהנסיעות למקומות הקדושים (הערת הכותב: הרא"ש התכוון לנסיעות שהיו יוצאים בימי חמישי אחה"צ פעם לחברון ופעם לשכם) ומהיציאות לשדה (באותה תקופה היו יציאות קבועות לשדה במוצ"ש וביום שני אחה"צ) ואמר: הצורך לצאת לשדה ולמקומות הקדושים אינם תלויים כלל אם הרא"ש בעצמו פנוי או מסוגל לצאת. התלותיות בו במצבים אלו מפריעים מאד להרא"ש אישי ומפריע להשגים שהחברותא צריכה להשיג למען הפרט והכלל. הרא"ש מאד התרעם על העובדא שלפעמים לא יצאו לשדה או שלא נסעו למקומות הקדושים כאשר לא התפנה.

באחד השיחות שהרא"ש דיבר עם חברים מקשיבים בהביר ואמר שכלפי החברים אין לו תפקיד להיות המפעיל. תפקידי להיות המורה באצבע "כך צריכים לעשות" זהו תפקידך בתקון הנפש "עשה כך וייטב לך". לצערי ישנם חברים שהם כל כך תלויים בי עד שהם מחכים ומעוניינים שאני יעשה את מה שהם צריכים לעשות ואינם מבינים שלא יהיה להם בזה שום תועלת. כי אם הם צריכים לעשות הרי זהו תקון הנפש שלהם ואידך יגיעו לתקון הנפש כאשר התחמקו מהעשייה? הרא"ש ציין ואמר שאם החברים היו יותר מעשיים ולא היו מתחמקים מההפעלה היו יכולים להעצים את היכולת לעזור לאלו אשר באמת אינם מסוגלים לעשות מחמת מגבלותם.

עוד ציין הרא"ש שהוא רואה בעין לא טובה אידך

שהשמחה במעונם

הר"ר שמואל קלירס ומשפ' להולדת הנין
הר"ר יאיר ויגשטוק ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר ישראל דוד דייטש ומשפ' להולדת הנין
הר"ר שלמה מן ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר אברהם אהרן שנקר ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר חיים ולס ומשפ' להולדת הבן
הר"ר דב בער ווייזער ומשפ' לנישואי הבת

לעילוי נשמת

אמור' שמואל בן אליהו וסימי ז"ל הכ"מ נלב"ע מ"ז תשרי תשס"ז
ת. נ. צ. ב. ה. הונצח ע"י בנו אפרים מרשה הי"ו

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

י"ל נ"י
משרכת החברותא
רח שני 3
02 - 5829688
02 - 5325477 :פקס
ת.ד. 5080
ירושלים 91050